

§ 212

Svar på motion om klanstrukturer från Jonas Segersam (KD)

KSN-2020-02784

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

1. **att** besvara motionen med föredragningen i ärendet.

Sammanfattning

Jonas Segersam (KD) föreslår i en motion väckt 14 september 2020

- att kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att utarbeta en modell för hur kommunens personal kan ges kompetens om klanstrukturer i syfte att motverka exempelvis kriminalitet, hedersvåld och utomrättsliga strukturer för biläggande av tvister.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 9 juni 2022
- Bilaga 1, Motion om klanstrukturer från Jonas Segersam (KD)
- Bilaga 2, Protokollsutdrag från socialnämnden 31 maj 2022

Yrkande

Jonas Segersam (KD) yrkar bifall till motionen.

Beslutsgång

Ordföranden ställer föreliggande förslag mot yrkandet om bifall till motionen och finner att arbetsutskottet bifaller föreliggande förslag.

Reservation

Jonas Segersam (KD) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande om bifall till motionen och med följande motivering:

Det är fint att motionen inte avslås, men svaret beskriver inte alls det som föreslås i motionen utan ger en översiktlig bild av det förebyggande arbetet för att motverka att unga hamnar i drogberoende och kriminalitet.

KD:s motion syftar till att ge kunskap om klanstrukturer som är ett hot mot hur vårt svenska samhälle fungerar och leder till att parallellsamhällen skapas. Om det inte finns kunskap i kommunens organisation om dessa mekanismer finns heller ingen beredskap att förebygga att de tillåts breda ut sig i samhället. Motionen borde därför bifallits.

Fredrik Ahlstedt (M) reserverar sig mot beslutet.

Särskilt yttrande

Fredrik Ahlstedt (M) och Jonas Petersson (C) anmäler följande särskilda yttrande: *Motionen från Kristdemokraterna skrevs redan 2020. Idag har mycket hänt både i Sverige och Uppsala. Vi delar mittenstyrets bild att motionen kan besvaras men vill samtidigt lyfta följande. Frågor om klan handlar inte bara om kriminella nätverk utan också om synen på samhället i stort. Många människor som kommit till Uppsala, och som varit vana vid att klanen utgör den yttersta garanten för personlig säkerhet, har ingenting alls med kriminella gäng att göra. Däremot kan det finnas situationer då svenska regler eller socialtjänstens insatser kan kännas helt främmande. Frågor som typiskt sett lösts av familjen löses i Sverige av socialtjänsten. Socialtjänsten har därför, särskilt vid frivilliga insatser, ett stort ansvar att förklara, förtydliga och förmedla de insatser som kan erbjudas. Det ska inte finnas situationer då Uppsalabor skickats tillbaka till hemlandet för en så kallad "uppfostringsresa". Klansamhälle respektive det statsindividualistiska Sverige i ett brett perspektiv är därför nyttigt för kommunens medarbetare att känna till.*

Kommunledningskontoret
Tjänsteskrivelse till kommunstyrelsen

Datum:
2022-06-09

Diarienummer:
KSN-2020-02784

Handläggare:
Sofia Venemalm

Svar på motion om klanstrukturer från Jonas Segersam (KD)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

1. **att** besvara motionen med föredragningen i ärendet.

Ärendet

Jonas Segersam (KD) föreslår i en motion väckt 14 september 2020

- att kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att utarbeta en modell för hur kommunens personal kan ges kompetens om klanstrukturer i syfte att motverka exempelvis kriminalitet, hedersvåld och utomrättsliga strukturer för biläggande av tvister.

Beredning

Ärendet har beretts av socialförvaltningen och kommunledningskontoret.

Socialnämnden har behandlat ärendet 31 maj 2022 och föreslagit att motionen besvaras med föredragningen i ärendet. Ledamoten för (KD) **reserverade** sig mot beslutet till förmån för sitt eget yrkande att bifalla motionen. Ledamöterna för (M) och (C) lämnade ett **särskilt yttrande**.

Föredragning

Att bidra till och delta i kommunens trygghetsskapande arbete är en del av socialnämndens grunduppdrag. Många åtgärder, oavsett om de riktar sig till enskilda individer och till deras familjer, genomförs med målsättningen att tryggheten ska öka inom hela kommunen.

I mål och budget 2022–2024 har socialnämnden fått resurser riktad till trygghetsåtgärder såsom arbete med att förebygga och bekämpa ungdomsbrottslighet och kriminalitet och att vidareutveckla avhopparverksamheten. Inom ramen för detta fortsätter exempelvis även samverkansarbetet inom SSPF (socialtjänst, skola, polis och fritid).

Uppsala ungdomsjour ingår i socialförvaltningens avdelning Barn och unga Insats och arbetar med råd- och stödinsatser. Följande verksamheter innefattas:

- samordnare områdesarbete samt SSPF (samverkansmodell för skola, socialtjänst, polis, fritid),
- socialarbetare i skolan (fältsekreterare),
- socialarbetare på fält (fältsekreterare och fältassistent),
- kuratorer på de fyra ungdomsmottagningarna,
- medlingsverksamhet,
- stödcentrum för unga brottsutsatta,
- insatsteamet (innefattar SIG - sociala insatsgrupper och avhopparverksamhet),
- uppsökande arbete av socialt utsatta unga EU-medborgare i gatumiljö.

Ungdomsjourens övergripande uppdrag innefattar att arbeta förebyggande gällande barn och ungdomar i åldern 10–20 år samt med livsstilsförändring för vuxna 21–29 år. Vidare ingår i ett tidigt skede att fånga upp ungdomar i riskzon för droger, kriminalitet eller annat socialt nedbrytande beteende samt erbjuda stödinsatser för unga i form av bland annat stödsamtal och medlingssamtal. Även stöd till vårdnadshavare i form av stödgrupper och föräldrautbildning kopplat till normbrytande beteende erbjuds.

Samordnarna är anställda av socialförvaltningen, och ingår i team med socialarbetare på skolan och socialarbetare på fält inom ramen för SSPF. Samordnarna har sin huvudsakliga arbetsplats på ungdomsjourens kontor, men besöker också skolor, fritidsgårdar och andra sammanhang där ungdomar befinner sig.

Samordnarna har en nära samverkan med socialtjänstens myndighet för barn och unga. Vidare samverkar samordnarna med skolor, fritidsgårdar och föreningar men också med områdes- och kommunpoliserna i Uppsala/Knivsta. I samarbetet ingår även daglig kontakt med kommunens ordningsvakter.

Socialarbetare i skolan syftar till att tidigt identifiera barn och ungdomar som ligger i riskzonen för kriminalitet, missbruk eller annat socialt nedbrytande beteende, både på skolor och på fritiden. Detta i samarbete med elevhälsoteam, lärare och andra viktiga aktörer i den ungas liv genom att etablera relationer till de unga och deras familjer samt att ge tidiga insatser. Det kan exempelvis vara SSPF-individ eller tidig kontakt med myndighetshandläggare.

Vidare syftar socialarbetare i skolan till att motivera barn och ungdomar till förändring samt att hjälpa familjer att göra egenansökan om stöd från socialtjänsten. På så vis kan socialtjänsten i ett tidigt skede påbörja ett förebyggande arbete. Ett annat mål är att arbeta för att alla elever kan delta i undervisning och klara sin utbildning.

Socialarbetare i skolan arbetar relationsskapande med barn och genom att finnas i olika miljöer, i ”verkligheten” och på nätet, bygga förtroende hos barnen och ungdomarna samt vara stödperson vid möten. Socialarbetare i skolan bygger också relationer med barnens och ungdomarnas familjer. Genom att ta kontakt med föräldrar, delta i möten och vara ett stöd för barnen och ungdomarna bygger de upp förtroende för socialtjänsten hos familjerna.

Inom ramen för socialnämndens nya inriktning för trygghetsarbetet inrättades enheten Fenix inom den myndighetsutövande barn- och ungdomsvården under 2021. Fenix arbetar fokuserat med stöd till barn och ungdomar som befinner sig i riskzonen för droger, kriminalitet eller annat riskbeteende och socialt nedbrytande mönster. Enheten samarbetar och samverkar med socialförvaltningens olika verksamheter och andra berörda förvaltningar och aktörer i kommunen, men även med polisen.

Ekonomiska konsekvenser

Inte aktuellt i ärendet.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 9 juni 2022
- Bilaga 1, Motion om klanstrukturer från Jonas Segersam (KD)
- Bilaga 2, Protokollsutdrag från socialnämnden 31 maj 2022

Kommunledningskontoret

Joachim Danielsson
Stadsdirektör

Ingela Hagström
Utvecklingsdirektör och
biträdande stadsdirektör



Motion om kompetenshöjning om klanstrukturer

Uppsala 2020-09-09

Under de senaste dagarna har det uppmärksammats hur två rivaliserande kriminella klaner legat i fejd med varandra i Göteborg. Under en period satte till och med den ena klanen upp vägsärrar i ett bostadsområde, och det hela slutade med en uppgörelse på ett hotell i staden där den ena klanen betalade ett antal hundra tusen kronor till den andra i syfte att bilägga tvisten. Sedan dess har situationen varit lugn.

Internationellt och historiskt finns det många exempel på klanstrukturer och klansamhällen. I många stater i exempelvis Mellanöstern och Afrika är statsapparaten dysfunktionell och man får i stället förlita sig på just släkten för sin trygghet och för rättsskipningen i landet. I ett land som Jordanien kan man se tre parallella rättssystem – den offentliga lagen, sharia och klanlagen. I olika sammanhang går de olika rättssystemen in i varandra och fyller olika funktioner.

När människor som är vana vid dessa system kommer till Sverige finns det en risk att man agerar utifrån dessa klanmönster även här. Tvister mellan klaner görs då upp genom våld och repressalier, och biläggs genom uppgörelser mellan klanledare. Om en person i klanen begår ett "fel" riskerar alla klanens medlemmar att drabbas. Även släktingar i hemlandet kan dras in i dessa tvister.

Ett stort problem uppstår när dessa klanstrukturer börjar implementeras i den svenska samhällsordningen. När exempelvis klanföreträdare anställs inom socialtjänsten eller rättsväsendet, och när tvister som berör dessa personer på ett personligt plan får en påverkan hur de agerar i sin offentliga myndighetsutövning. På skolor kan det exempelvis leda till att man i stället för att göra en polis- eller orosanmälan till socialtjänsten samlar företrädare för släkter i en tvist och ordnar en egen uppgörelse. Då har den svenska rättssäkerheten försvunnit och en klanstruktur tagit över.

Vi har i Uppsala kommun fattat beslut om att inrätta team som ska agera mot hedersvåld och hedersstrukturer. Heder är ofta en viktig del av värdesystemet i klansamhällen. Men för att förstå hur man agerar i hedersstrukturer så måste man även se dessa klanstrukturer. Uppsala kommuns arbete med hedersvåld och förtryck behöver därför kompletteras med ökad kunskap om klanstrukturer.

Vi kristdemokrater föreslår därför att Uppsala kommun tar initiativ till att höja kompetensen för vår personal, företrädesvis inom skolor och socialtjänst, genom utbildning om klanstrukturer.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår vi:

Att kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att utarbeta en modell för hur kommunens personal kan ges kompetens om klanstrukturer i syfte att motverka exempelvis kriminalitet, hedersvåld och utomrättsliga strukturer för biläggande av tvister.

Jonas Segersam (KD)

§ 74

Svar på motion om klanstrukturer från Jonas Segersam (KD)

SCN-2022-00312

Beslut

Socialnämnden beslutar att föreslå kommunfullmäktige

1. **att** besvara motionen med föredragningen i ärendet.

Sammanfattning

Jonas Segersam (KD) föreslår i en motion väckt 14 september 2020

- att kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att utarbeta en modell för hur kommunens personal kan ges kompetens om klanstrukturer i syfte att motverka exempelvis kriminalitet, hedersvåld och utomrättsliga strukturer för biläggande av tvister.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 28 april 2022
- Bilaga, Motion om klanstrukturer från Jonas Segersam (KD)

Yrkande

Leif Boström (KD) yrkar att motionen ska bifallas i sin helhet.

Asal Gohari (S) och Inga-Lill Sjöblom (S) yrkar att motionen ska besvaras.

Beslutsgång

Ordförande ställer Leif Boströms (KD) yrkande mot avslag och finner avslag på detsamma.

Ordförande ställer därefter arbetsutskottets förslag mot avslag och finner bifall till detsamma.

Socialnämnden
ProtokollsutdragDatum:
2022-05-31**Reservation**

Leif Boström (KD) reserverar sig till förmån för eget yrkande.

Särskilt yttrande

Alexandra Steinholtz (M), Gunnar Granberg (C) anmäler särskilt yttrande enligt:

Motionen från Kristdemokraterna skrevs redan 2020. Idag har mycket hänt både i Sverige och Uppsala. Vi delar mittenstyrets bild att motionen kan besvaras men vill samtidigt lyfta följande.

Frågor om klan handlar inte bara om kriminella nätverk utan också om synen på samhället i stort. Många människor som kommit till Uppsala, och som varit vana vid att klanen utgör den yttersta garanten för personlig säkerhet, har ingenting alls med kriminella gäng att göra. Däremot kan det finnas situationer då svenska regler eller socialtjänstens insatser kan kännas helt främmande. Frågor som typiskt sett lösts av familjen löses i Sverige av socialtjänsten. Socialtjänsten har därför, särskilt vid frivilliga insatser, ett stort ansvar att förklara, förtydliga och förmedla de insatser som kan erbjudas. Det ska inte finnas situationer då Uppsalabor skickats tillbaka till hemlandet för en så kallad "uppfostringsresa". Klansamhälle respektive det statsindividualistiska Sverige i ett brett perspektiv är därför nyttigt för kommunens medarbetare att känna till.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande